

ABC om skadedjur

Skadedjur som angriper mat och textil

KACKERLACKOR
Allätare.
Kan spridas till hushåll med varor. 10–35 mm.

BRÖD- OCH TOBAKSBACKAR
Larven lever helst i hårda specerier och kryddor. 2–4 mm.

MOTTFJÄRILAR
Lever av mjöl, torkad frukt, nötter och dyl. 14–25 mm (mellan vingpetsarna). Larven kan bli 10–15 mm.

FLÄSKÄNGRAR
Lever huvudsakligen av kött, ost och torkad fisk. 6–12 mm.

PÄLSÄNGRAR
Larven skadar t.ex. yllevor och pälsvaror. 4–5 mm. Larven kan bli 10 mm.

MALFJÄRILAR
Larven angriper ylle- och pälsvaror. 12–14 mm (mellan vingpetsarna).

PLATTBAGGAR
Angriper främst mjöl- och grynprodukter. 2–3 mm.

TJUV- OCH MÄSSINGSBACKAR
Allätare. Lever gärna i trossbottnar och dylikt. 3–4 mm.

MJÖLBAGGAR
Angriper främst mjöl- och grynprodukter. 4–6 mm. Larven kan bli 10 mm.

HUS- OCH MJÖLOR
Massförökas i fuktig miljö. 0,5 mm.

SVARTMYRA
Invaderar hus och hem på jakt efter föda. 2–4 mm.

DAMM- OCH BOKLÖSS
Stövsländor. Trivs i fuktig miljö. 1–2 mm.

SILVERFISK
Trivs i mörka och fuktiga utrymmen. 10 mm som vuxen.

MÖSS
Allätare. Förorenar och skadar material. Kroppen kan bli 10 cm lång.

RÅTTOR
Allätare. Smittospridare. Kroppen kan bli 25 cm lång.

Skadedjur som besvärar människor

LÖSS
Huvud-, kläd- och flatlöss angriper människan. 1–3,5 mm.

LOPPOR
Djurloppor är vanligast. De angriper även människor. 2–4 mm.

VÄGGLOSS
Suger blod, speciellt nattetid. 5–6 mm.

FÄGELKVALSTER
Kan invadera bostäder. Sticken är kraftigt irriterande. 0,5–1 mm.

GETINGBO
Sticken kan orsaka allergisk reaktion. Att ta bort ett getingbo kan vara svårt och du kan behöva hjälp.

Skadedjur som angriper virke

HÄSTMYROR
Bygger samhällen i bland annat konstruktionsvirke. 6–18 mm.

BLÅHJON
Larven angriper obarkat virke. 9–15 mm.

PRAKTBAGGAR
Angreppen liknar husbockens. 12–20 mm.

SPLINTBAGGAR
Angriper lövträdsvirke. 2–5 mm.

MJUK TRÄGNAGARE
Larven angriper obarkat virke. 4–6 mm.

STRIMMIG TRÄGNAGARE
Larven angriper både konstruktionsvirke och trä möbler. 2–4 mm.

HUSBOCK
Svår träskadegörare, larven underminerar konstruktionsvirke. 7–20 mm.

Skadedjur som periodvis kan förekomma i stor mängd eller på annat sätt bli en olägenhet

MÖGELBAGGAR
1–3 mm.

SOLDYRKARE
1 mm.

GRÅSUGGOR
Upp till 18 mm.

TVESTJÄRTAR
10–14 mm.

FUKTBAGGAR
1–3 mm.

TUSENFOTINGAR
Upp till 50 mm.

HUSSYRSÄ
14–20 mm.

Getingen – respektingivande och sötsugen

Getingen är en rovinsekt som håller ner mängden skadegörare i naturen. Den är också en god pollinerare. Det är först när den uppträder i människans närhet som den kan utgöra ett problem.

GETINGEN HÖR HEMMA I NATUREN. Den har en viktig funktion i naturens kretslopp. Vuxna getingar äter frukt och nektar, men matar sina larver med tuggade insekter och insektslarver. Getingen dras till alla former av kött, fisk, skaldjur och ägg. Särskilt högt i kurs står rå fisk och fiskrens. Getingen är däremot helt ointresserade av exempelvis grönsaker och osötat bröd.

GETINGEN UPPLEVS OFTA SOM IRRITERANDE när den dyker upp vid en måltid utomhus. En del är rädda för getingar. Det bästa du kan göra är att ta det lugnt. Sting av geting kan vara farligt för den som drabbats av getingallergi. En geting som har riktigt dåligt rykte är bålgetingen. Det finns många myter om bålgetingen, som ofta framställs som attackbenägen. Men den är egentligen mycket fredlig, förutom när den försvarar sitt bo. Ett bålgetingsting är oftast inte farligare än ett stick från en vanlig geting.

BOET BYGGS AV PAPPERSMASSA som getinghonan tillverkat genom att tugga trä, som hon blandar med sin saliv. Träet hämtar hon från bräddor eller under barken på träd. Getingbon kan vara strimmiga i olika färger. Det beror på att getingen hämtat materialet från målade trähusfasader. Ett getingbo kan bli över en halv meter i diameter och ha upp till tusen invånare.

Har du problem med getingar i ditt hem eller på ditt företag?

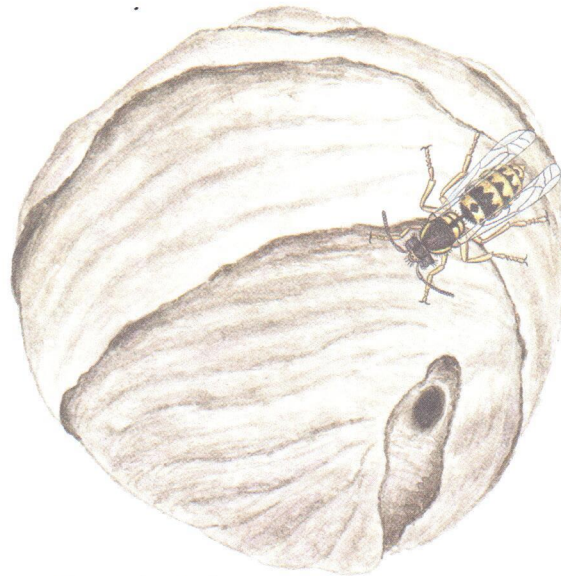
Vi på Anticimex kan hjälpa dig att bli av med skadedjuren. Vi förstår den miljö som skadedjuren lever i och kan därför hitta orsaken till varför ett skadedjursproblem uppstår. Under våra 75 år i skadedjursbranschen har vi byggt upp en enorm erfarenhetsbank.

Befruktade honorna övervintrar gärna på vindar och i uthus.

GETINGEN (VESPULA VULGARIS) ÄR EN GADDSTEKEL som brukar kallas vanlig geting. Den blir ca 1,5-2 cm och känns igen på sin karaktäristiska avlånga kroppsform med de svartgula teckningarna. När den bygger bo i marken kallar vi den för jordgeting. Mindre vanlig men desto mer iögonfallande är bålgetingen, *Vespa crabro*, som blir 3-3,5 cm. Bålgetingdrottningen kan bli hela 5 cm lång.

I SVERIGE FINNS DET UNGEFÄR TIO samhällsbildande arter. Svärmningen (parningen) sker under sommaren varefter hanarna dör. Honan lägger äggen i boets sexkantiga celler. De befruktade honorna övervintrar – gärna på vindar och i uthus.

Geting och getingbo

Tips och råd om du vill undvika problem med getingar

- Undvik häftiga rörelser om en geting närmar sig.
- Täck över maten när du äter utomhus.
- Drink inte ur en öppnad burk eller mörk flaska som har stått ute.
- Gå inte barfota utomhus.
- Undvik mönstrade kläder i starka färger.

Viktigt att tänka på vid ett getingstick

- Tvätta getingsticket med tvål och vatten.
- Smärtan kan dämpas med en isbit. Du kan även lägga en huvudvärkstablett på sticket för att minska smärtan.
- Om du blir illamående, får yrsel, kräks eller får stark klåda över hela kroppen ska du snabbt söka läkare.
- Sitter sticket i mun eller hals måste du omedelbart åka till sjukhus. Svullnaden kan täppa till andningsvägarna.
- Om du vet att du är allergisk bör du alltid ha ett allergiläkemedel till hands under sommaren.

Ta bort ett getingbo

- Ett getingbo avlägsnas helst vintertid när det är helt tomt eller på försommaren, då boet endast innehåller en hona med sina larver.
- Sommartid tar du bort boet en mörk kväll, när alla getingar är på plats.
- Ta på skyddshandskar och en bislöja för ansiktet.
- För ner boet i en burk, täck för öppningen. Flytta sedan boet till en plats som inte stör husfriden.

Anticimex är ett europeiskt serviceföretag som grundades i Sverige 1934. Vi skapar trygga och hälsosamma inomhusmiljöer genom inspektioner, garantier och försäkringar och arbetar inom områdena skadedjur, hygien, byggnadsmiljö, energi, brandskydd och arbetsmiljö.

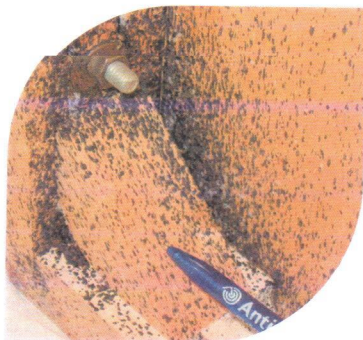
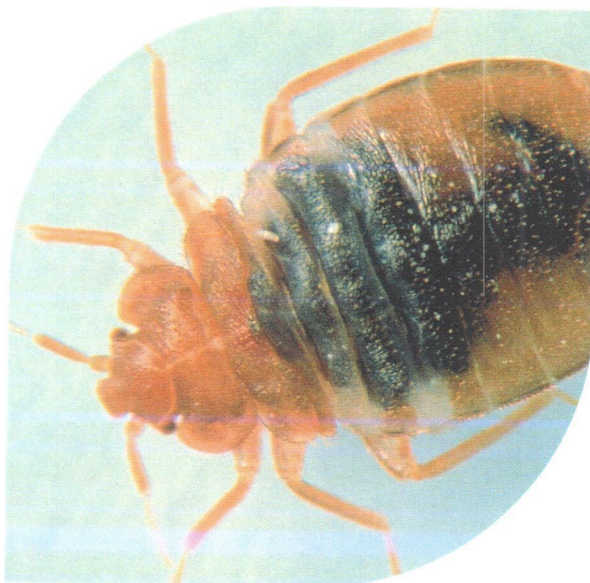
Vägglusen – en blodsugande globetrotter.

Vägglusen lever som en blodsugande parasit på människan och kan skapa mycket fysiskt och psykiskt elände för personer som drabbas av den.

VÄGGLUSEN ÄR ÅTERIGEN ETT ALLVARLIGT PROBLEM. Inte bara i Sverige utan i hela världen. I början av 1900-talet var vägglöss förknippat med fattigdom och man trodde att de levde i smutsiga miljöer, något som inte stämmer. På 1940-talet utvecklades bekämpningsmedel såsom DDT och lindan, som tillsammans med bättre boendestandard och hushållsapparater, exempelvis dammsugare och tvättmaskin, innebar det slutet för vägglössen. Sedan i slutet av 1950-talet fram till nyligen har problemen med vägglöss varit små. Under de senaste 5-6 åren har dock situationen förändrats dramatiskt i hela världen, i Sverige har exempelvis problemet ökat med 1 000 %.

ANLEDNINGARNA TILL ATT VÄGGLÖSSEN ÖKAR ÄR FLERA. Tidigare användes preparat med de verksamma ämnena organofosfater, något som var väldigt effektivt mot vägglöss, men som år 2001 förbjöds i Europa och många andra utvecklade länder. Ny forskning visar att vägglössen har utvecklat resistens mot de nya bekämpningsmedlen och det finns just nu inga effektiva ersättare till dessa. I kombination med att vårt resande ökar, så sprids de resistenta vägglössen världen över.

DET FINNS INGA SNABBA LÖSNINGAR för att eliminera vägglöss. Kommunikation, information och utbildning är alla viktiga steg i att lösa problemet. För att effektivt kunna sanera vägglöss utan kraftiga bekämpningsmedel, krävs mycket kunskap om vad som får vägglöss att trivas och föröka sig. På Anticimex har vi, utöver vår mångåriga erfarenhet, de senaste och effektivaste bekämpningsmetoderna och verktygen såsom värme och frysning. För ett lyckat resultat krävs tid, resurser och ett gott samarbete mellan alla som berörs.

Har du problem med vägglöss i ditt hem eller på ditt företag?

Vi på Anticimex kan hjälpa dig att bli av med skadedjuren. Vi förstår den miljö som de lever i och kan därför hitta orsaken till varför ett skadedjursproblem uppstår. Vi har funnits i skadedjursbranschen ända sedan 1934 och har byggt upp en enorm erfarenhetsbank. Anticimex betyder "mot vägglus".

Kommer fram på natten för att suga blod

VÄGGLUSEN (CIMEX LECTULARIUS) är stor som en äppelkärna, 4–5 mm. Honan lägger 1–5 ägg om dagen. När vägglusen kläcks efter 1–2 veckor kan den börja suga blod direkt. En tom vägglus är genomskinlig medan den blir rödbrun när den sugit blod. I brist på föda kan den gå i dvala i upp till ett år. Då är den inte tjockare än ett kreditkort och mycket svår att upptäcka. Vaggglusen gömmer sig gärna i alltifrån sängar till soffor, tavelramar, gardiner, rullstolar, radioapparater och brandvarnare. Andra ställen den kan finnas på är bakom golvlister och lösa tapeter eller i förvaringsaskar och böcker.

NÄR DEN ÄR HUNGRIG SUGER DEN BLOD från sovande människor. Sticket är inte smärtsamt men kan utlösa en allergisk reaktion med klåda, svullnad och rodnad som symptom. Ett tecken på väggloss är små runda blodfläckar på lakanen och knappålsstora svarta prickar där de lever.

VÄGGLUSEN KAN FÖLJA MED HEM I DITT BAGAGE. När den väl är där kan den spridas vidare via t ex begagnade möbler, resväskor och ryggsäckar. En vägglus kan inte hoppa eller flyga utan förflyttar sig gående. Den orsakar inga materiella skador, men mycket fysiskt och psykiskt elände för personerna som drabbas av den.

MISSTÄNKER DU ATT DITT HEM DRABBATS av väggloss bör du snarast kontakta ett saneringsföretag. Vaggloss kan du inte sanera på egen hand.

Vaggglusen (*Cimex lectularius*)
4–5 mm

91-98 301 7 utg. 3

Lite att tänka på om du drabbats

- Kontakta snarast ett saneringsföretag.
- Tvätta helst textilierna i 60°. Du kan också köra dem i torktumlare eller lägga dem i frysen i en vecka.
- Dammsug överallt och släng därefter dammsugarpåsen.
- Kontrollera även böcker, tidningar och prydnadsföremål.

Tips och råd om du vill undvika problem med väggloss

- Placera inte resväskan under sängen när du bor på hotell.
- Tvätta dina kläder direkt vid hemkomst och städa ur din resväska ordentligt.
- Kontrollera begagnade möbler innan du köper dem.

Anticimex är ett europeiskt serviceföretag som grundades i Sverige 1934. Vi skapar trygga och hälsosamma inomhusmiljöer genom inspektioner, garantier och försäkringar och arbetar inom områdena skadedjur, hygien, byggnadsmiljö, energi, brandskydd och arbetsmiljö

Råttor i tätort - orsakar skada och obehag.

Vår livsstil innebär att vi har skapat en optimal miljö för råttorna i våra tätorter. För att begränsa deras framfart är det viktigt att alla, såsom kommunala förvaltningar och privata entreprenörer, samarbetar. Anticimex har tagit fram ett kontrollprogram för en gemensam aktion.

RÅTTOR ORSAKAR STOR SKADA. Även om vår tillvaro många gånger är tillrättalagd och vår livsmedelshygien sällan gör att vi insjuknar är råttorna ett hot. Både bakterier och virus har påträffats på råttor och smittan sprids i vår närmiljö, exempelvis via avlopp eller vattendammar i parker. Råttorna kan dessutom gnaga på ledningar, vilket kan leda till eldsvåda eller vattenskador. Underminering av mark, uppätta planteringar eller dåligt rykte är andra problem som kan orsakas av råttor.

HUR MINSKAR VI RISKEN FÖR RÅTTOR I VÅR NÄRMILJÖ?

Det viktigaste för ett bra och långsiktigt resultat är att alla berörda aktörer samarbetar. Här fungerar Anticimex som en samordnande länk mellan exempelvis fastighetsbolag, parkförvaltning och renhållningsförvaltning. Samarbetet inleds med att vi tillsammans kartlägger de grundläggande faktorer som gör att råttorna trivs i vår närmiljö.

OFTA ÄR DET TILLGÅNGEN PÅ FÖDA OCH MÖJLIGHET TILL BOPLATS som styr. Nästa steg är därför att vi gemensamt tar fram en handlingsplan över vilka åtgärder som krävs. Avslutningsvis genomför vi planen tillsammans genom att exempelvis placera ut fler soptunnor, se över eftersatta avloppssystem eller rensa bort buskage som växer framför byggnader.

Anticimex gemensamma kontrollprogram består av fyra delar:

1. Kartläggning – för att få en insikt i hur stort problemet är och vad som är orsaken.
2. Beslut om gränsvärden – sätts i relation till verklig eller upplevd skada som kan vara estetisk, ekonomisk, psykologisk eller medicinsk.
3. Åtgärder – för att förebygga, reducera eller helt eliminera ett gnagarproblem.
4. Utvärdering – även planering för kommande insatser.

Samarbeta med Anticimex och begränsa råttornas framfart

Anticimex har stora kunskaper beträffande råttornas beteende och biologi. I kombination med ny teknik och nya metoder blir det möjligt att minimera problemen med råttor i tätort med minsta risk för människa och miljö.

För en effektiv och miljöanpassad råttbekämpning erbjuder vi bland annat:

- En kamera som kan sänkas ner i avloppssystemet för att kartlägga aktiviteten i valda brunnar. Ger ett bra beslutsunderlag till fortsatt agerande.
- En elektronisk avloppsfälla för bekämpning av råttor i avloppsnätet. Fällan överför automatiskt användbar information om exempelvis översvämning, fångst och batteribyte.
- Mekaniska lösningar som förhindrar att råttor tar sig upp via lodräta avloppsstammar.
- En papperskorg med både getingfälla och betesstation, en praktisk och säker kombination för utläggning av bekämpningsmedel.
- Utrustning särskilt anpassad för säker utläggning av bekämpningsmedel ovan jord. Passar väl in i miljön.
- Inloggning till "Mina Sidor" på www.anticimex.se där du får en samlad bild av all dokumentation.

Utg. 2

Vill du veta mer om hur vi tillsammans kan begränsa råttornas framfart i våra tätorter, kontakta ditt lokala Anticimexkontor.

Anticimex är ett europeiskt serviceföretag som grundades i Sverige 1934. Vi skapar trygga och hälsosamma inomhusmiljöer genom inspektioner, garantier och försäkringar och arbetar inom områdena skadedjur, hygien, byggnadsmiljö, energi, brandskydd och arbetsmiljö.

Råttfälla för miljövänlig bekämpning i avloppsrör.

Omfattande och väl utbyggda avloppsnät har skapat en perfekt miljö för råttor. Den gömda värld som finns under oss är en trygg plats för råttor att frodas i. Nu kan vi med en ny, patenterad teknik minska risken för råttor på ett miljövänligt sätt.

RÅTTOR ORSAKAR STOR SKADA i vårt samhälle. Både virus och bakterier kan finnas hos råttor, och smittan sprids i vår närmiljö. I våra avlopp får råttorna tillgång till mat, vatten, skydd och ett transportsystem som leder till våra hem och byggnader. Råttorna kan dessutom orsaka eldsvådor eller vattenskador då de gärna gnager på ledningar och rör. Andra problem som kan uppstå är förstörd egendom, lukt eller dåligt rykte.

AVLOPPSFÄLLAN ÄR EN HELT NY patenterad lösning som ger ett effektivt och långvarigt resultat i bekämpningen av råttor. Den är både miljövänlig och helt automatisk. Fällan placeras på avloppsröret direkt i fastighetens avloppssystem. Fällan hindrar råttorna att komma in i byggnaden från avloppet i gatan. När rättans rörelser och kroppsvärme registreras av sensorer, aktiveras fällan och rättan avlivs snabbt och smärtfritt. Rättan följer sedan med avloppsvattnet och bryts ned biologiskt. Varken gift eller lockmat används. Metoden påverkar inte heller flödet i avloppsledningen.

SAMTIDIGT SOM AVLOPPSFÄLLAN arbetar i avloppen får du information via internet om fångsten. På så sätt kan du hålla koll på hur situationen ser ut i avloppen.

VI PÅ ANTICIMEX HAR STOR KUNSKAP om rättornas beteende och biologi. Vår erfarenhet visar att korrekt placerade fällor kan skydda hela fastigheten mot råttor. Med avloppsfällan kan vi minska rättornas framfart med minsta risk för människor och miljön.

Utg. 3

Fördelarna med avloppsfällan är bland annat:

- Långsiktigt effektiv metod
- Säker användning utan bekämpningsmedel
- Helt automatisk och självtömmande
- Kontroll och mätbarhet av råttförekomst

Effektivt och miljövänligt med automatisk gnagarfälla.

I vårt moderna samhälle skapas ofta perfekta miljöer för råttor och möss där de kan trivas och föröka sig. Samtidigt orsakar de stora problem och skador. Med en patenterad automatisk rått- och musfälla kan vi minska problemen med gnagare på ett miljövänligt sätt.

GNAGARE ORSAKAR STOR SKADA i vårt samhälle. Både virus och bakterier kan finnas hos råttor, och smittan sprids i vår närmiljö. Råttorna kan dessutom orsaka eldsvådor eller vattenskador då de gärna gnager på ledningar och rör. Andra problem som kan uppstå är förstörd egendom, lukt eller dåligt rykte.

EFTERSOM RÅTTOR OCH MÖSS är nyfikna varelser utforskar de gärna nya miljöer och söker trygghet i olika håll. Genom att använda en elektronisk rått- och musfälla inom- och utomhus kan problemen med gnagare minska.

NÄR GNAGAREN GÅR IN I FÄLLAN registreras dess rörelser av sensorer. Fällan aktiveras och gnagaren avlivs snabbt och smärtfritt. Den avlidna gnagaren överförs till en separat plastpåse i den slutna behållaren och fällan förbereder sig sedan för nästa fångst. Allt detta sker automatiskt. Fällan kan också ställas in för att skicka sms och/eller e-postmeddelande om fällans driftdata och när den behöver tömmas.

FÄLLAN INNEHÅLLER INTE BEKÄMPNINGSMEDEL vilket gör att den är säker att använda i miljöer där människor och djur vistas. Fällan kan drivas på två olika sätt – antingen med solpaneler som laddar upp batteriet genom solenergi eller med uppladdningsbara batterier som laddas med vanlig laddare.

VI PÅ ANTICIMEX har stor kunskap om råttornas och mössens beteenden och biologi. Vi förstår den miljö som de lever i och kan därför hitta orsaken till varför ett problem uppstår. Den elektroniska fällan är patenterad och är ett effektivt och miljövänligt sätt att minska råttornas och mössens framfart med minsta risk för människor och miljön. Genom att tidigt upptäcka deras förekomst kan vi rekommendera och sätta in långsiktiga åtgärder för att problemen ska upphöra.

Fördelarna med fällan är bland annat:

- Effektiv, säker och enkel metod
- Säker användning utan bekämpningsmedel
- Kontroll och mätbarhet av gnagarförekomst
- Automatisk funktion